

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**



**Педагогічний факультет**

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА**

Рівень освіти – третій (освітньо-науковий)

Освітня програма Освітні, педагогічні науки

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри  
протокол № 1 від “28” серпня 2023 р.

Івано-Франківськ, 2023

<b>1. Загальна інформація</b>	
<b>Назва дисципліни</b>	Науково-педагогічна практика
<b>Викладач (-і)</b>	Наукові керівники
<b>Контактний телефон викладача</b>	0956827858
<b>E-mail викладача</b>	viktoriia.stynska@pnu.edu.ua
<b>Формат дисципліни</b>	Цикл практичної підготовки
<b>Обсяг дисципліни</b>	3 кредити, 90 годин
<b>Посилання на сайт дистанційного навчання</b>	<a href="https://d-learn.pnu.edu.ua">https://d-learn.pnu.edu.ua</a>
<b>Консультації</b>	Тиждень до і впродовж проходження практики
<b>2. Анотація до курсу</b>	
<p>Педагогічна практика є основою циклу практичної підготовки освітньо-наукової програми підготовки фахівців за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти. Має прикладний характер, покликана сформувати у здобувачів набір необхідних компетентностей, забезпечити формування практичних вмінь та навичок, що необхідні здобувачеві для майбутньої професійної викладацької діяльності в закладах вищої освіти. Педагогічна практика також дає можливість розвинути лідерські та ораторські якості, сформувати розуміння завдань на функцій викладача вищої школи. Проходження практики передбачає вивчення досвіду викладацької діяльності та проведення занять відповідно до індивідуального плану. Проводиться на другому році навчання в аспірантурі (3 кредити ECTS).</p>	
<b>3. Мета та цілі курсу</b>	
<p><b>Метою</b> педагогічної практики аспірантів є формування системи компетентностей майбутніх науково-педагогічних працівників, здатних здійснювати аналітичне осмислення стану та перспектив розвитку сфери освіти спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, створювати та впроваджувати новий зміст освіти та новітні методики (технології) навчання.</p> <p>Основними <b>завданнями</b> педагогічної практики є:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• формування та розвиток професійно-педагогічних навичок та умінь викладача ЗВО;</li> <li>• створення умов для професійної адаптації аспірантів, залучення їх до активної діяльності як викладачів та кураторів академічних груп;</li> <li>• розвиток у аспірантів практичних умінь здійснювати виховну роботу студентської молоді;</li> <li>• оволодіння аспірантами комунікативними вміннями, необхідними для спілкування зі студентами та викладачами;</li> <li>• ознайомлення з організацією освітнього процесу у ЗВО;</li> <li>• спостереження за освітнім процесом та аналіз його організації;</li> <li>• здійснення поточного та перспективного планування навчальної роботи;</li> <li>• вибір та використання ефективних прийомів і методів навчання та контролю за пізнавальною діяльністю студентів;</li> <li>• закріплення та практичне застосування теоретичних знань, оволодіння сучасними методами та прийомами організації і забезпечення освітнього процесу у ЗВО;</li> <li>• аналіз робочих програм навчальних дисциплін, силабусів, вироблення рекомендацій щодо їх удосконалення;</li> <li>• формування професійно значущих якостей, професійних умінь та навичок управління навчальною діяльністю студентів;</li> <li>• набуття умінь самоаналізу педагогічної майстерності.</li> </ul>	

Додатковими завданнями педагогічної практики аспірантів є:

- отримання уявлень про діяльність кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика та науково-педагогічних працівників у період проходження практики;
- впровадження результатів дисертаційного дослідження в освітній процес;
- формування умінь моніторингових досліджень у сфері освіти/педагогіки;
- розвиток умінь у галузі формальної, неформальної і дуальної освіти;
- стимулювання самовдосконалення майбутніх фахівців;
- підготовка аспірантів до виконання функцій викладача ЗВО, до проведення на належному науково-методичному рівні різних форм занять, що сприятиме активізації самостійної пізнавальної діяльності аспірантів;
- вивчення, узагальнення і практичне застосування елементів передового педагогічного досвіду, інноваційних методик викладання.

Аспіранти повинні:

**знати:**

- основні поняття і категорії педагогіки та методики викладання у ЗВО ;
- навчально-методичні комплекси для студентів ЗВО;
- сучасні підходи до формування у студентів професійної компетентності;
- інноваційні освітні технології навчання у ЗВО;
- форми, види і способи контролю й оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей;
- основні організаційні форми реалізації освітнього процесу у ЗВО;
- основи планування освітнього процесу у ЗВО;
- основні положення законодавства України в галузі вищої освіти, програмних документів, які стосуються навчання студентів та викладання у ЗВО;
- завдання і функції науково-педагогічного працівника;
- вимоги до підготовки документального супроводу викладання у ЗВО;
- основні принципи, методи, види навчання у ЗВО;

**вміти:**

- визначати й аналізувати цілі, зміст, принципи, методи і прийоми навчання;
- аналізувати, обирати й ефективно використовувати навчально-методичні комплекси для студентів ЗВО;
- планувати й реалізовувати різні форми організації освітнього процесу у ЗВО;
- відбирати, структурувати зміст навчального матеріалу для проведення різних видів навчальних занять;
- використовувати знання про індивідуально-вікові особливості молоді при проведенні занять;
- застосовувати інноваційні методи, прийоми та засоби навчання і виховання студентів;
- працювати з навчальною, науковою, методичною літературою;
- підвищувати професійні вміння, вивчати передовий педагогічний досвід.

#### **4. Результати навчання (компетентності)**

**Загальні компетентності (ЗК):**

ЗК 1. Здатність до оволодіння загальнонауковими компетентностями.

ЗК 2. Здатність до розуміння предметної галузі, професійної діяльності зі спеціальності, генерування нових ідей при розв'язанні дослідницьких завдань.

ЗК 3. Здатність до пошуку, обробки й аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Здатність планувати і здійснювати дослідницьку й інноваційну діяльність, вирішувати науково-дослідницькі проблеми.

ЗК 5. Здатність розробляти наукові проєкти і керувати ними.

ЗК 6. Здатність презентувати результати досліджень українською та однією з іноземних мов європейського простору.

ЗК 7. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, виявляти власну світоглядну позицію щодо отриманої інформації.

ЗК 8. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у ЗВО, наукових структурах.

ЗК 9. Здатність діяти соціально відповідально та громадянськи свідомо, на основі дотримання у фаховій діяльності етичних міркувань професійної етики, міжкультурної толерантності, з дотриманням норм академічної доброчесності.

#### **Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):**

СК 1. Володіння знаннями у сфері освіти/педагогіки, зокрема про її основні концепції, методики, технології; розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань про систему освіти; оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.

СК 2. Здатність аналізувати, систематизувати й узагальнювати результати наукових досліджень у сфері освіти/педагогіки. досягати наукових результатів, що репрезентують нові знання.

СК 3. Здатність до застосування новітніх теорій, технологій і методів науково-педагогічного дослідження для розв'язання комплексних проблем у сфері освіти/педагогіки.

СК 4. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний і емпіричний аналіз проблем психолого-педагогічних наук, оцінювати та забезпечувати якість наукових досліджень.

СК 5. Здатність ініціювати, розробляти і реалізувати комплексні та дотичні міждисциплінарні проекти у галузі освіти/педагогіки.

СК 6. Здатність апробувати, презентувати, упроваджувати й екстраполювати результати наукових досліджень у педагогічну практику.

СК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії, до вибору стратегії спілкування, готовність працювати в команді.

СК 8. Здатність до професійного самовдосконалення.

СК 9. Здатність моделювати, здійснювати й оцінювати якість освітньої діяльності у закладі вищої освіти.

#### **Програмні результати навчання (ПРН):**

ПРН 1. Здатність забезпечити концептуальні та методологічні знання в галузі освіти/педагогіки і на дотичних міждисциплінарних напрямках, володіти спеціалізованими вміннями/навичками, необхідними для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності.

ПРН 2. Здатність поглиблювати, переоцінювати існуючі знання, здійснювати критичний аналіз, оцінку і синтез нових та комплексних ідей.

ПРН 3. Аналізувати й застосовувати науковий доробок українських і зарубіжних учених, фундаментальні концепції та теорії у професійній сфері.

ПРН 4. Знати систему організації освітнього процесу в закладі вищої освіти.

ПРН 5. Уміти започатковувати, планувати, реалізувати і коригувати послідовний процес наукового дослідження, демонструвати дослідницькі навички в галузі освіти/педагогіки.

ПРН 6. Уміти розробляти комплексні наукові проекти у галузі освіти/педагогіки та кваліфіковано реалізувати їх.

ПРН 7. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі освітніх, педагогічних наук та дотичних міждисциплінарних напрямів за допомогою сучасних інструментів і технологій пошуку, спеціалізованих баз даних та інформаційних систем.

ПРН 8. Прагнути до безперервного саморозвитку і самовдосконалення; кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях; володіти здатністю до презентації наукового доробку в галузі освіти/педагогіки.

ПРН 9. Володіти навичками міжнародного співробітництва, наукової комунікативної компетентності державною й іноземними мовами у сфері наукових досліджень, вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, із колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством загалом.

ПРН 10. Здатність демонструвати авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічну і професійну доброчесність, послідовну відданість розвитку нових ідей у контекстах професійної та наукової діяльності.

#### **5. Організація навчання курсу**

Обсяг курсу			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
Педагогічна практика		90	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
Четвертий	011 Освітні, педагогічні науки	2	Нормативний

### Зміст практики

Педагогічна практика аспірантів другого року навчання спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки має такі етапи.

✓ На початковому етапі практикант має:

- з'ясувати функції, мету, завдання практики;
- скласти індивідуальний план проходження практики;
- ознайомитися з організаційною, навчально-методичною та науковою роботою кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика;
- нормативно-правовою базою, що регламентує організацію освітнього процесу в Університеті;
- відвідати заняття провідних викладачів кафедри та наукового керівника.

✓ На основному етапі практики аспірант має:

- укласти розгорнуті плани-конспекти занять, обговорити їх з науковим керівником або керівником практики від кафедри;
- підготувати необхідні методичні та дидактичні матеріали, технології для проведення занять;
- провести на належному науково-методичному рівні заняття відповідно до індивідуального плану під керівництвом наукового керівника або керівника практики;
- брати участь у засіданнях кафедри, наукових семінарах (конференціях).

✓ На заключному етапі аспірант має:

- підготувати звітні матеріали за підсумками проходження практики і надати керівнику практики з метою перевірки та оцінювання;
- прозвітувати про проходження педагогічної практики на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика та подати звіт у відділ аспірантури і докторантури.

Вимоги щодо виконання аспірантом конкретних завдань практики, їх обліку та оформлення документації вміщені у робочій навчальній програмі, яка відповідає «Програмі педагогічної практики здобувачів третього освітньо-наукового рівня підготовки доктора Філософії (PhD) Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», яка схвалена Вченою радою університету, протокол № 4 від 27 квітня 2020 року та введена в дію наказом ректора університету № 253 від 01 червня 2020 року.

[https://vad.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/156/2020/09/253\\_01.06.2020.pdf](https://vad.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/156/2020/09/253_01.06.2020.pdf)

### 6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			Іспит	Залік
	90 – 100	<b>A</b>	відмінно	зараховано
	80 – 89	<b>B</b>	добре	
	70 – 79	<b>C</b>		
	60 – 69	<b>D</b>	задовільно	
	50 – 59	<b>E</b>		
	26 – 49	<b>FX</b>	незадовільно	не зараховано
0-25	<b>F</b>	незадовільно		

Методичні розробки лекцій та семінарських занять	50 балів
Проведення навчальних дисциплін	30 балів
Звіт	10 балів
Захист практики (залік)	10 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Аспірант допускається до підсумкового контролю (за навчальним планом – залік) за умови повного виконання всіх видів роботи, передбачених програмою педагогічної практики та оформлення відповідної документації.
<b>7. Політика курсу</b>	
<p>Політика проходження педагогічної практики передбачає набуття аспірантами визначених компетентностей через: аудиторну (проведення лекційних, семінарських та практичних занять) та позааудиторну роботу (самостійне опрацювання окремих тем, підготовка до занять, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, використання можливостей системи дистанційного навчання).</p> <p>У випадку встановлення вияву академічної недобросовісності викладач пропонує аспірантові повторно виконати передбачений навчальною програмою курсу вид роботи.</p>	
<b>8. Рекомендована література</b>	
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Євтух М.Б., Лузік Е.В., Дибкова Л.М. Інноваційні методи оцінювання навчальних досягнень: <i>монографія</i>. К.: КНЕУ, 2010. 248 с.</li> <li>2. Кошечко Н.В. Методика викладання у вищій школі: <i>навч. посібник</i>. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2013. 114 с.</li> <li>3. Кудіна В.В., Соловей М.І., Спіцин Є.С. Педагогіка вищої школи. К.: Ленвіт, 2009. 213 с.</li> <li>4. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: <i>навч. посіб.</i> К.: Знання, 2005. 471 с.</li> <li>5. Куратори академічної групи: Метод. рекомендації щодо проведення виховної роботи зі студентами. К.: ДАЖКГ, 2002. 36 с.</li> <li>6. Методика викладання у вищій школі: <i>навч. посібник</i> / О.В. Малихін, І.Г. Павленко, О.О. Лаврентьєва, Г.І. Матукова.: КНТ, 2014. 262 с.</li> <li>7. Лобанова Л.С. Сучасний досвід організації підготовки й атестації наукових і науково-педагогічних кадрів в розвинутих країнах світу. К.: ГП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2008. 56 с.</li> <li>8. Нагаєв В. М. Оцінювання навчальної діяльності студентів за модульно-рейтинговою технології навчання. Педагогіка і психологія. 2000. №3.</li> <li>9. Педагогічна практика: рекомендації до проходження аспірантами педагогічної практики [Електронний ресурс] : навч. посіб. для аспірантів спеціальності / Є. А. Настенко, Л. Д. Добровська, Г. А. Корнієнко; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 80 с.</li> <li>10. Програма педагогічної практики здобувачів третього освітньо-наукового рівня підготовки доктора філософії (PhD) ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». URL: <a href="https://vad.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/156/2020/09/253_01.06.2020.pdf">https://vad.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/156/2020/09/253_01.06.2020.pdf</a>.</li> </ol>	

Викладачі: \_\_\_\_\_ **Стинська В.В.**